

KIRJALLINEN KYSYMYS 79/2012 vp

Puolustusvoimien rynnäkkökiväärit

Eduskunnan puhemiehelle

Puolustusvoimauudistuksen myötä Suomen sodan ajan reservi uhkaa supistua 230 000:een. Kaksi vuosikymmentä sitten reservin koko oli yli puoli miljoonaa miestä. Tuolloin hankittiin kustannustehokkaissa asehankinnoissa muun muassa Itä-Saksan kansanarmeijan jäämistöstä perusvarustusta tuolle joukolle. Viime vuosien aikana varustusta on harkitsemattomastikin hävitetty ja puolustusvoimauudistuksen myötä käyttökelpoisen kaluston tuhoaminen varastoista jatkunee edelleen. Lehtitiedon mukaan seuraavana vuorossa lienee 100 000 uudenveroista itäsaksalaista AK-47-tyyppistä rynnäkkökivääriä (Helsingin Sanomat 13.1.2012).

Puolustusvoimilla on suomalaisia, itäsaksalaisia ja kiinalaisia rynnäkkökiväärejä. Rauhan aikana käytössä on kotimainen ase. Ulkomaiset aseet on pidetty varastoituina sodan ajan varalle. Itäsaksalaisia ja kiinalaisia rynnäkkökiväärejä hankittiin 1990-luvun alussa yhteensä noin 200 000 kappaletta.

Kaluston tuhoamista on perusteltu sen massavanhemmisella ja korkeilla varastointi- ja ylläpitokustannuksilla. Massavanhemmisellä tarkoitetaan yksittäisen ison sotavarusteryhmän loppuunkulumista, käyttöturvallisuuden vaarantumista tai sotavarusteen suorituskyvyn menettämistä. Tuhoamisvaarassa olevien itäsaksalaisten ja kiinalaisten rynnäkkökiväärien kohdalla näin ei kuitenkaan ole, sillä aseet ovat uudenveroisia eikä rynnäkkökivääri asejärjestelmänä ole vanhentunut. Puolustusministeriönkin mukaan nykyinen rynnäkkökiväärikalusto säilyy käyttökelpoisena vuoteen 2035 asti. Eri asia on niihin ny-

kyajan taistelukentällä tarpeellisten lisävarusteiden kuten pimeänäkökyvyn ja vastaavien laitteiden hankinta. Varastointikulut puolestaan vaikuttavat liioitelluilta. Saavutetaanko niitä vähentämällä todellisia säästöjä? Vai onko todellisudessa vain tarkoitus — väärinymmärretyn Nato-yhteensopivuuden nimissä — päästä eroon armeijamme itäkalustosta?

Toimivien aseiden tuhoamisessa ei ole sotilaallista tai taloudellista järkeä. Suomen kaltaisen maan kannattaisi hankkia varustuksensa sieltä, mistä sitä kustannustehokkaimmin saa, sellaista mikä on yksinkertaista ja kenttäkelpoista, sellaista mikä sopii oman maan puolustamiseen, eikä henkisesti hirttä itseään Nato-standardeihin — varsinkaan kun Nato-yhteensopivuuden kannalta sillä, onko varastoissamme venäläisiä aseita ja ampumatarvikkeita, ei ole mitään merkitystä. Yhteensopivuudessa on kyse yhteisistä logistisista- ja johtamisjärjestelmistä, ei maavoimien asemalleista ja kalibereista.

Ylimääräinen kalusto hävitetään yleensä romuttamalla tai myymällä. Myymisessä on kuitenkin ongelmia. Itäsaksalaisista ja kiinalaisista rynnäkkökivääreistä ei maailmalla makseta käytännössä mitään ja pahimmassa tapauksessa aseet voivat jälleenmyynnin kautta päätyä kriisimaiden käyttöön. Siksi aseet on syytä säilyttää varastoissa pahan päivän varalta, mutta osa aseista olisi sarjatulitoiminto pitävästi poistettuna mahdollista myydä vastuullisille aktiivireserviläisille ampumataidon ylläpitämiseen. Asekeräilijät voivat myös tulla kysymykseen.

KK 79/2012 vp — Jussi Niinistö /ps ym.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä puolustusvoimien sodan ajan reservin koon supista-

misen seurauksena poistoon joutuneville itäsaksalaisille ja kiinalaisille rynnäkkökivääreille ja

*onko harkittu osan myymistä, sarjatuli-
toiminto pitävästi poistettuna, vastuullisille suomalaisille aktiivireserviläisille?*

Helsingissä 21 päivänä helmikuuta 2012

Jussi Niinistö /ps
Pentti Oinonen /ps
Ismo Soukola /ps

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Niinistön /ps ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 79/2012 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä puolustusvoimien sodan ajan reservin koon supistamisen seurauksena poistoon joutuneille itäsaksalaisille ja kiinalaisille rynnäkkökivääreille ja

onko harkittu osan myymistä, sarjatuli-toiminto pitävästi poistettuna, vastuullisille suomalaisille aktiivireserviläisille?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Puolustusvoimilla on aikomus pitää itäsaksalaiset ja kiinalaiset rynnäkkökiväärit sodan ajan käyttöä varten varastoituna. Rauhan aikana käytössä ovat kotimaassa valmistetut rynnäkkökiväärit.

Nykyinen rynnäkkökiväärikalusto säilyy käytökelpoisena noin vuoteen 2035 asti, jolloin myös nykyinen patruunavarasto vanhentuu. Tätä ennen — 2020-luvun alkupuolella — on päätettävä rynnäkkökiväärien käytön jatkamisesta tai uuden aseiden hankkimisesta. Aseiden hävittämistä tai korvaamisesta ei ole tehty päätöksiä.

Puolustusvoimien varustuksen, kuten rynnäkkökiväärien, elinkaari suunnitellaan siten, että

varustuksen käytettävyyttä säilyy mahdollisimman pitkään ja varustuksen käyttöarvo tulee hyödynnettyä ennen elinkaaren loppumista. Rynnäkkökiväärien elinjakson suunnittelussa otetaan huomioon rynnäkkökiväärien tekniset ominaisuudet, tulevaisuuden joukkojen kokoonpanot ja suorituskykytarpeet, valtion talouden asettamat mahdollisuudet uusintahankintoihin sekä yleisen aseteknologian kehittyminen seuraavien 10—20 vuoden aikana. Elinkaaren suunnittelussa on tiedostettu, että aseita voi olla sodan ajan vahvuuteen nähden ns. ylivahvuudessa joukkojen suorituskyvyn varmistamiseksi. Sodan ajan tarpeiden ylittäviä rynnäkkökiväärejä vaihdetaan käytössä kuluneisiin ja rikkoontuneisiin aseisiin, jolloin korjaamiseen ei tarvitse käyttää tarpeettomasti voimavaroja.

Puolustusvoimat ei ole harkinnut rynnäkkökiväärien muuttamista kertatuliaseiksi ja myymistä aktiivireserviläisille. Asia ei ole ajankohtainen, koska nykyinen asemäärä on toistaiseksi tarkoitettu säilyttää.

Kun aseita tulee poistettavaksi puolustusvoimien käytöstä, tehdään niiden jälkikäsittelystä, so. romuttamisesta, museoinnista tai myymisestä tapauskohtaisesti päätökset materiaalin hylkäyksen yhteydessä. Päätökset aseiden hylkäyksestä ja niiden jälkikäsittelystä tehdään voimassa olevien päätöksen tekoa koskevien ohjeiden mukaisesti puolustusvoimissa ja puolustusministeriössä.

Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 2012

Puolustusministeri Stefan Wallin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 79/2012 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Niinistö /saf m.fl.:

Vad har regeringen för avsikt att göra åt de östtyska och kinesiska stormgevär som antagligen kommer att avskrivas som en följd av att storleken på försvarsmaktens krigstida reserv inskränks och

har man övervägt att sälja en del av dem till ansvarstagande finska aktiva reservister sedan automatfunktionen har avlägsnats på ett hållbart sätt?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Försvarsmakten har för avsikt att hålla de östtyska och kinesiska stormgevärerna i lager för användning i krigstid. Under fredstid används stormgevär av inhemsk tillverkning.

Den nuvarande stormgevärsmaterielen hålls i användbart skick ungefär till år 2035 då också det nuvarande patronlagret blir gammalt. Före det — i början av 2020-talet — måste beslut fattas om att antingen fortsätta att använda stormgevärerna eller att skaffa ett nytt vapen. Inget beslut har fattats om att förstöra eller ersätta vapnen.

Livscykeln för försvarsmaktens utrustning, såsom stormgevär, planeras så att utrustningen kan

användas så länge som möjlighet och så att utrustningens bruksvärde blir utnyttjat innan livscykeln tar slut. Vid planeringen av stormgevärernas livstid beaktas deras tekniska egenskaper, sammansättningarna av de framtida trupperna och behoven av prestationsförmåga, de möjligheter som statsekonomi ger vad gäller nyanskaffningar samt utvecklingen inom den allmänna vapenteknologin under de kommande 10—20 åren. Vid planeringen av livscykeln har man varit medveten om att det kan finnas ett större antal vapen än vad den krigstida styrkan behöver, vilket gör att truppernas prestationsförmåga kan säkerställas. De stormgevär som överskrider det krigstida behovet byts mot vapen som slitits och gått sönder vid användning, varvid man inte i onödan behöver använda resurser på att reparera dem.

Försvarsmakten har inte övervägt att ändra stormgevärerna till halvautomatiska och att sälja dem till aktiva reservister. Frågan är inte aktuell, eftersom man har för avsikt att tills vidare behålla den nuvarande vapenmängden.

När vapen ska avskrivas inom försvarsmakten fattas beslut om efterbehandling av dem, vilket betyder nedskrotning, bevarande som museiföremål eller försäljning, från fall till fall i samband med att materielen utmönstras. Beslut om att utmönstra vapen och om efterbehandlingen av dem fattas i enlighet med gällande anvisningar om beslutsfattande vid försvarsmakten och försvarsministeriet.

Helsingfors den 13 mars 2012

Försvarsminister Stefan Wallin